

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 570/2016
21.04.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Божидара Вујичића, чланова већа, у правној ствари тужиље С.Б. из С., чији је пуномоћник Д.П., адвокат из С., против туженог В.Б. из С., чији је пуномоћник А.М., адвокат из С., ради измене одлуке о висини издржавања по тужби и утврђење престанка законске обавезе издржавања по противтужби, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 314/15 од 04.08.2015. године, у седници одржаној 21.04.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 314/15 од 04.08.2015. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сомбору П2 289/14 од 07.04.2015. године, исправљеном решењем истог суда П2 289/14 од 26.05.2015. године, ставом првим и другим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев па је измењено судско поравнање закључено пред Општинским судом у Сомбору под бројем П. 867/08 од 26.09.2008. године у делу који се односи на висину издржавања тужиље С.Б., па је обавезан тужени да на име свог доприноса за издржавање тужиље плаћа по 275 евра месечно, у динарској противвредности по продајном курсу НБС на дан исплате и то до петог у месецу за текући месец, све док за то постоје законски услови, а доспеле рате од дана подношења тужбе је дужан платити одједном и то са каматом на главницу од 275 евра у динарској противвредности по продајном курсу НБС на дан исплате са каматом по стопи коју утврђује Европска централна банка на штедне улоге по виђењу почев од сваког шестог у месецу до исплате. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужили на име доприноса за уплату школарине плати 375 евра у динарској противвредности по продајном курсу НБС на дан 05. септембра 2014. године, а у случају доцње са каматом на наведени износ према каматној стопи коју утврђује Европска централна банка на штедне улоге по виђењу, почев од 06. септембра 2014. године до исплате, као и да јој плати 375 евра у динарској противвредности по продајном курсу на дан 05. марта 2015. године, а у случају доцње са каматом на наведени износ према каматној стопи коју утврђује Европска централна банка на штедне улоге по виђењу почев

од 06. марта 2015. године до исплате. Ставом четвртим изреке одбијен је тужбени захтев преко досуђеног износа на име месечног издржавања до тражених 480 евра са припадајућом каматом. Ставом петим изреке одбијен је противтужбени захтев којим је тужени тражио да се утврди да је престала законска обавеза издржавања тужиље са 30.06.2013. године, а која је утврђена судским поравнањем Општинског суда у Сомбору П. 867/08 од 26.09.2008. године. Ставом шестим изреке обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка од 40.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 314/15 од 04.08.2015. године, ставом првим изреке жалба туженог је делимично усвојена а делимично одбијена, а жалба тужиље усвојена па је првостепена пресуда преиначена у усвајајућем делу става трећег изреке тако што је одбијен захтев тужиље којим је тражила да се обавезе тужени да јој на име издржавања исплати школарину за редовно студирање у Р. А. у висини од 375 евра у динарској противвредности по продајном курсу НБС на дан 05. септембра 2014. године, а у случају доцње са каматом према каматној стопи коју утврђује Европска централна банка на штедне улоге по виђењу почев од 06. септембра 2014. године до исплате, као и износ од 375 евра у динарској противвредности по продајном курсу на дан 05. марта 2015. године, а у случају доцње са каматом према каматној стопи коју утврђује Европска централна банка на штедне улоге по виђењу почев од 06. марта 2015. године до исплате, док је у одбијајућем делу тужбеног захтева и за трошкове парнице (став 4 и 6 изреке) првостепена пресуда укинута и у том делу предмет враћен на поновно суђење првостепеном суду. У преосталом делу првостепена пресуда је потврђена.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужени је изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 и 55/14), па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге повреде поступка због којих се ревизија може изјавити, применом члана 407. став 1. ЗПП.

Према чињеничном стању на коме је заснована побијана одлука, тужиља је ћерка туженог и Ј.Б., која је по разводу брака поверена на старатељство мајци, а судским поравнањем закљученим пред Општинским судом у Сомбору П 867/08 од 26.09.2008. године, тужени је обавезан да на име издржавања тада малолетне С.Б., овде тужиље, плаћа 20% од своје месечне зараде коју остварује у ЗЦ Р.С. у С.. Тужиља је рођена године и завршила је основне студије на У. у Н.С., а школске ... године уписала је мастер студије англистике и американистике на У. А.-А. К., у Р. А., које трају две године (четири семестра). Цена уписа једног семестра на овом Универзитету износи 750 евра, а потребе тужиље на име

становања у дому и за исхрану износе 450 евра месечно, док путовање од А. до С. и назад једном месечно кошта 100 евра. Родитељи тужиље су до краја марта 2014. године заједнички сносили трошкове њеног школовања, али је тужени тада (крајем марта 2014. године), престао да доприноси школовању, односно издржавању тужиље, наводећи као разлог чињеницу што је тужиља престала да контактира с њим. Судови су утврдили да је мајка тужиље уплатила трошкове школарине за 2014/15 годину (оба семестра). Тужени је народни посланик и по овом основу има редовна месечна примања од 62.000,00 динара, а остварује приходе и као стални судски вештак. Мајка тужиље је пензионер и има месечну пензију од 27.600,00 динара и додатак на пензију од 10 евра, с`тим што је, у мају 2014. године, пре одласка у пензију остварила право на отпремнину у висини од 179.346,00 динара. Утврђено је да и мајка тужиље остварује додатне приходе од повремених одлазака у Немачку у висини од 1.400 евра месечно.

Код овако утврђеног чињеничног стања, судови су правилном применом материјалног права делимично усвојили тужбени захтев, а одбили противтужбени захтев као неоснован.

Одредбом члана 64. став 1. Породичног закона одређено је да дете има право на образовање у складу са својим способностима, жељама и склоностима, а применом члана 155. став 2. Закона, има право на издржавање од родитеља, сразмерно њиховим могућностима и у периоду школовања до навршене 26 године живота. Применом члана 25. став 4. Закона о високом образовању, мастер студије представљају наставак редовног школовања, а у моменту пресуђења тужиља није напунила 26 година, па има право на издржавање и од туженог док за то постоје наведени законски услови. Имајући ово у виду, као и да је утврђено да висина месечних трошкова тужиље и то на име становања у дому, трошкова исхране и путних трошкова месечно износе 550 евра, то је правилном оценом потреба тужиље као повериоца издржавања и могућности туженог утврђена висина туженикове обавезе у висини од 275 евра месечно (у преосталом одбијајућем делу првостепена пресуда је укинута ради оцене већих могућности туженог по основу додатних прихода као сталног судског вештака и других додатних прихода, као и могућности мајке тужиље).

Имајући у виду да је судско поравнање којим је утврђена висина обавезе туженог закључено 26.09.2008. године, када је тужиља била ученик средње школе коју је похађала у С., а да је сада на мастер студијама у Р.А., што значи да су се од тада околности промениле посебно у погледу њених потреба везаних за школовање, то је наступио основ из члана 164. Породичног закона за измену одлуке у погледу висине издржавања тужиље, па је правилном применом права усвојен њен захтев у том делу, а туженикова обавеза утврђена у висини од 275 евра месечно.

Правилно су судови применили материјално право и када су одбили противтужбени захтев, чији је предмет престанак законске обавезе издржавања тужиље од стране туженог, имајући у виду да у конкретном случају није наступио ни један од услова из члана 167. став 1. и 2. Породичног закона („Службени гласник РС“, бр. 18/05), а да се тужиља и даље налази на редовном школовању,

јер на основу члана 25. став 4. Закона о високом образовању, мастер студије представљају наставак редовног школовања, те да у моменту пресуђења није навршила 26 година, то и даље има право на издржавање од свог родитеља, применом члана 155. став 2. Породичног закона. Чињеница што тужиља мастер студије није уписала на Универзитету у Новом Саду или другој високошколској установи у Републици Србији, већ је ове студије наставила у иностранству, не утиче на другачији начин на закључак о њеном редовном школовању, па је тужени, као њен родитељ, у обавези да доприноси њеном издржавању до (њене) навршене 26 године живота или до завршетка студија.

Притом, навод туженог да је тужиља прекинула сваку комуникацију са туженим, што он доживљава као очигледну неправду, не представља објективну околност која би, у складу са одредбом члан 155. став 4. Породичног закона, представљала услов за губитак права тужиље на издржавање.

Имајући ово у виду, судови правилно налазе да није наступио ни један услов који представља основ за престанак издржавања тужиље од стране туженог, као родитеља са којим она не живи, а што и његов противтужбени захтев чини неоснованим.

На основу изнетог, Врховни касациони суд је, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Весна Поповић, с.р.**